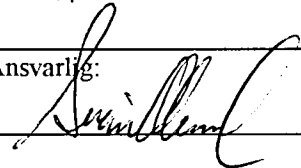

NGU Rapport 95.140
Petrografisk undersøkelse av
noen prøver fra Bårstad og Nyseter
klebersteinsforekomster, Vågå og Sel
kommuner, Oppland

Rapport nr.: 95.140		ISSN 0800-3416	Gradering: ÅPEN
Tittel: Petrografisk undersøkelse av noen prøver fra Bårstad og Nyseter klebersteinsforekomster, Vågå og Sel kommuner, Oppland			
Forfatter: Håvard Gautneb		Oppdragsgiver: A/S Granitt	
Fylke: Oppland		Kommune: Vågå, Sel	
Kartblad (M=1:250.000) LILLEHAMMER		Kartbladnr. og -navn (M=1:50.000) 1718- 4 Otta	
Forekomstens navn og koordinater: 5155850 6855900 og 522400 6854500		Sidetall: 6	Pris: kr. 26,-
Feltarbeid utført:	Rapportdato: 14.11.95	Prosjektnr.: 67.2631.11	Ansvarlig:
Sammendrag:			
<p>Rapporten gir en petrografisk beskrivelse av noen prøver fra Bårstad og Nyseter klebersteinsforekomster. Samtlige prøver er talk- og magnesittrike klebersteiner. Talkinnholdet varierer fra 65 til 70 % og magnesittinnholdet fra 14 til 28 %. Ingen av prøvene inneholder nevneverdig mengde av serpentin eller andre asbestlignende mineraler. Prøvene er analysert med XRF og Leco CO₂ analysator</p>			
Emneord: Fagrapport	Industrimineraler	Naturstein	
Kleberstein	Talk	Magnesitt	

INNHold

	Side
FORORD / INNLEDNING	4
PRØVEBESKRIVELSE	4
Beskrivelse av håndstykker	4
Tynnslip beskrivelse	5
KJEMISK ANALYSE.....	6
Kommentarer til kjemiske analyser	6

TABELLER

TABELL 1 PRØVELISTE	4
TABELL 2 MINERALINNHold I PRØVEMATERIALET.....	5
TABELL 3 XRF ANALYSER	6
TABELL 4 CO ₂ OG BEREGNET MAGNESITTINNHold.....	6

FORORD / INNLEDNING

Det ble innlevert til NGU 6 klebersteinsprøver for petrografisk og kjemisk undersøkelse. Prøvene hadde følgende merking (Tabell 1). Utover dette var det ingen ytterligere beskrivelse. Prøve 1 var et håndstykke, prøve 2 til 6 var borkjernebiter.

Tabell 1 Prøveliste

Prøvenr	Stedsnavn	Beskrivelse
1	Bårdstad	
2	Nyseter	Borhull 52-91 6.5 m
3	Nyseter	Borhull 52-91 11 m
4	Nyseter	Borhull 52-91 42 m
5	Nyseter	Borhull 56-91 12 m
6	Nyseter	Borhull 56-91 55m

PRØVEBESKRIVELSE

Beskrivelse av håndstykker

Prøve 1, Bårdstad klebersteinsforekomst, er en ganske grov og talkrik kleberstein. Den er svært innhomogen og har en noe skifrig struktur. Fargen er grå-grønn til hvit. Talkrike partier synes ganske rene.

Prøve 2, Nyseter borhull 52-91 6.5m, er litt skifrig med veksling mellom partier med varierende mengde med kloritt. Enkelte soner er ganske rike på talk.

Prøve 3, Nyseter borhull 52-91 11m, er den prøven som gir inntrykk av å være den reneste kleberstein av de innsendte prøver. Prøven er forholdsvis hvit av farge og inneholder relativt lite erts mineraler.

Prøve 4, Nyseter borhull 52-91 42m, er en talkrike prøve, men den inneholder forholdsvis mye finfordelt erts. prøven er noe skifrig

Prøve 5, Nyseter borhull 56-91 12m, viser veksling mellom uregelmessige på erts- og kloritt- og talkrike bånd.

Prøve 6 Nyseter borhull 56-91 55 m er den prøven som rikest på kloritt og har en ganske grønnlig farge. Den er litt skifrig med bånd med vekslende innhold av kloritt og talk.

Tynnslip beskrivelse

Fra punkt telling i tynnslip er det målt følgende mineral innhold i prøvene (Tabell 2):

Tabell 2 Mineralinnhold i prøvematerialet.

Prøve	1	2	3	4	5	6
Talk	66	65	70	67	68	56
Erts	5	4	2	4	4	18
Magnesitt	28	25	27	20	25	14
Kloritt	1	5	3	8	2	12
Serpentin	x	x	x		x	x
Kalkspat	x			1	x	x

x viser at mineral bare opptrer i aksessoriske mengder dvs. mindre enn 1%

Prøve 1. Prøven er jevnkornet da både talk og magnesitt krystallene er omtrent like store, ca. 1 mm som den mest dominerende kornstørrelse. Prøven inneholder en del svært finfordelt erts, ganske jevnt fordelt i bergarten.

Prøve 2. I tynnslip sees en ganske tydelig bånding med vekslende innhold av kloritt og talk. Talken er forholdsvis finkornet fra 0.1 til 0.5 mm. Magnesitt opptrer i ganske store krystaller opptil 2.5 mm størrelse

Prøve 3. Denne prøven gir inntrykk av å være en ganske rein talk-magnesitt bergart. Den er forholdsvis grovkornet opptil 2.5 mm størrelse både på talk og magnesitt. Det er lite erts, men ertskornene er forholdsvis store, ca. 0.5 mm.

Prøve 4 Denne prøven er en ganske finkornet talk-magnesitt bergart. Den har et forholdsvis høyt innhold av kloritt (8%) og jevnt fordelt med små erts krystaller. Talk mineralenes vanligste kornstørrelse er ca. 0.1 mm.

Prøve 5 Denne prøve er mineralogisk likt prøve 4 og består av finkornet talk og magnesitt. Den har et noe mindre innhold av kloritt.

Prøve 6. Dette er en forholdsvis grovkornet prøve. Talk- og magnesittkrystallene er ca. 0.5 mm store. Karakteristisk for denne prøve er gjennomsettende bånd rike på kloritt, og den har det høyeste innhold av kloritt av alle prøver.

Ingen av prøvene har et innhold av serpentin eller andre asbestholdige mineraler av betydning

Kjemisk analyse

Prøvene ble knust i kjeftetygger og svingemølle og analysert for sine hovedelementer med XRF og innhold av CO₂ med Leco karbonanalysator. Resultatene er vist i tabell 3 og 4

Tabell 3 XRF analyser

Pr. nr	SiO	Al ₂ O	Fe ₂ O	TiO	MgO	CaO	Na ₂ O	K ₂ O	MnO	P ₂ O	Gl.tap	Sum
1	34.45	2.37	8.36	0.05	28.43	5.54	<0.1	<0.01	0.17	0.02	19.95	99.45
2	32.66	1.76	8.28	0.06	19.98	15.43	<0.1	<0.01	0.23	0.08	19.50	98.09
3	40.08	1.91	7.80	0.08	30.48	3.01	<0.1	<0.01	0.12	0.01	16.47	100.07
4	37.71	2.00	9.20	0.08	32.41	0.36	<0.1	<0.01	0.15	0.01	17.28	99.40
5	37.98	1.38	8.34	0.07	32.36	0.062	<0.1	<0.01	0.12	0.01	18.32	98.75
6	46.83	1.96	8.08	0.04	29.12	2.41	<0.1	<0.01	0.11	0.01	10.37	99.04

Tabell 4 CO₂ og beregnet magnesittinnhold

Pr. nr	CO ₂ %	% Magnesitt
1	16.50	26.66
2	16.80	27.14
3	12.40	20.03
4	13.60	21.97
5	15.20	24.56
6	5.80	9.37

% Magnesitt = CO₂ x 1.6158

Kommentarer til kjemiske analyser

Samtlige prøver har en sammensetning som er typisk for klebersteiner. Det forholdsvis store glødetapet viser at vi har med talk- og magnesittrike bergarter å gjøre. Når magnesittinnholdet beregnes utfra CO₂ analyser er det en ganske bra overensstemmelse med mineraltellingene i tynnslip. Noe avvik må man regne med da tynnslipet bare beskriver en liten del av prøven, mens en kjemisk analyse representerer et større homogenisert materiale.